

**Wymagania edukacyjne z plastyki
w klasach 4 – 7**

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetki szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

ocena dopuszczająca

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu plastyka stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

ocena dostateczna

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Ocena dobra

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym

Ocena bardzo dobra

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła

zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Ocena celująca

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z plastyki dla uczniów z dysfunkcjami:

- uwzględnianie trudności ucznia,
- cierpliwe udzielanie i kilkukrotne powtarzanie instrukcji wykonania,
- podpowiadanie różnych możliwości wykonania tematu pracy plastycznej,
- wspieranie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładach,
- częste podchodzenie do ucznia i ukierunkowywanie jego działań,
- dzielenie ćwiczenia/zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania ich krok po kroku,
- poświęcanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności,
- nieocenianie negatywnie wobec klasy,
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie ćwiczenia, aniżeli estetykę wykonania pracy plastycznej,
- ocenianie przede wszystkim stosunku ucznia do przedmiotu, jego chęci, przygotowania do zajęć.

Należy wyzalać w uczniu pozytywną motywację oraz wskazywać różnorodne metody zdobywania i doskonalenia wiadomości i umiejętności. Nauczyciel powinien wspierać i motywować do podejmowania dodatkowej pracy, tak aby uczeń miał świadomość, że może poprawić swoje osiągnięcia.

Wspieranie uczniów zdolnych

Uczniowie zdolni są zwykle bardzo inteligentni i twórczy. Najczęściej mają dużą motywację do nauki. Charakteryzują się wysoką jakością spostrzeżeń wzrokowych: dostrzegają więcej i dokładniej. Wyróżnia ich także umiejętność twórczego myślenia i bogata wyobraźnia. Tacy uczniowie zwykle prezentują wysoki poziom umiejętności manualnych.

Metody i sposoby pracy z uczniem zdolnym powinny być dostosowane przede wszystkim do rodzaju zdolności, predyspozycji i wieku dziecka. Kształcenie dzieci utalentowanych plastycznie polega na obserwacji i motywowaniu ich do kreatywnego rozwiązywania zadań plastycznych, a także do ćwiczenia umiejętności manualnych. Bardzo istotna jest indywidualizacja pracy z uczniem uzdolnionym. Podobnie jak i u pozostałych uczniów należy rozwijać wyobraźnię i twórcze myślenie oraz wrażliwość na formę plastyczną: linię, barwę, perspektywę, światło, przestrzeń itd. Istotne jest stwarzanie lub wskazywanie możliwości dodatkowego rozwijania własnych zdolności, np. podczas pozalekcyjnych zajęć w nielicznym zespole. Wyróżnienie ucznia zorganizowaniem indywidualnej, publicznej prezentacji własnych dokonań plastycznych (np. wystawy) oraz rola lidera w przygotowaniu wydarzeń artystycznych wpłynie na niego motywująco. Należy zachęcać do udziału w konkursach plastycznych i wspierać w przygotowaniach pracy konkursowej. Tytuł laureata konkursu pozwala kształtować w uczniu wiarę we własne możliwości i talent oraz świetnie motywuje do podejmowania wysiłku twórczego.

Wymagania edukacyjne

<p style="text-align: center;">Wymagania konieczne</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą</p>	<p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia placówki działające na rzecz kultury, - tłumaczy zasady zachowania się w muzeum, - wskazuje zabytki znajdujące się w regionie, - podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, - wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym, - opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, - nazywa elementy dzieła plastycznego (kreska, kropka, plama walorowa, barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa), - wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje, - wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych, - wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, happening), - rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.), - tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt, - wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem, - uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe, - wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego, - nazywa niektóre gatunki filmowe, - wskazuje środki masowego przekazu, - wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach, - podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych, - wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, - utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, - stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.
<p style="text-align: center;">Wymagania podstawowe</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, - wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne, - wymienia najsłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie, - podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych, - wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, - opisuje elementy dzieła plastycznego, - tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych, - wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża, - wyjaśnia najważniejsze podziały barw, - wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję, - przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji, - rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach, - wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy, - podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich, - tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego, - wymienia poszczególne rodzaje rzeźby, - dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje, - wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu, - projektuje przedmioty codziennego użytku, - wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej, - określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi podaje funkcje wybranych środków masowego przekazu (telewizja, internet), - rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca, - omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych, - przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego, - stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża, - dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych, - prowadzi zeszyt przedmiotowy, - uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela, - stosuje się do zasad organizacji pracy, - przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, - aktywnie pracuje w grupie, - utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, - przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.
<p>Wymagania rozszerzające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, - podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, - wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie, - analizuje i interpretuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji, - wskazuje najbliższy skansen, - wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii,

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, - charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki, - opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło, - wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji, - określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji, - rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji, - wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto, - tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki, - omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, - rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.), - charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy, - wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną, - dokonuje porównania wzornictwa przemysłowego z rzemiosłem artystycznym, - wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną, - nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła, - korzysta świadomie i krytycznie z przekazów medialnych, selekcionując informacje i wybierając właściwe treści, - stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych, - używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien na rysunku, - dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej, - posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi, - tłumaczy, do jakiego rodzaju farb należą tempera i plakatówka, - porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach, - wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji, - omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji, - tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie, - dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną, - realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej, - wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym, - określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej, - prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - zachowuje koncentrację podczas lekcji, - uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, - organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, - efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, - utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, - przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p>Wymagania dopełniające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka, - wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów), - zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie, - wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują, - omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa, - wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków, - rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, - określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki, - posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki, - bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki, - porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego, - omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału, - opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie, - wylicza różnice między malarstwem realistycznym od malarstwem abstrakcyjnym, - określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów, - opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje, - analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki, - omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocień, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach, - określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu, - korzysta z przekazów medialnych oraz wykorzystuje zawarte w nich informacje w swojej działalności twórczej, - przestrzega praw autorskich, - potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości, - operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną, - wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem, - wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i

	<p>analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża, - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne, - posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego, - stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach, - dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych, - wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie, - analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią, - prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie, - jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach, - organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, - efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, - utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, - przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p>Wymagania wykraczające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, - uzasadnia swoje upodobania estetyczne, - ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, - gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką, - kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce, - wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach, - orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale), - uczęszcza do galerii, muzeów itp., - wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie, - ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata, - posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania, - bierze czynny udział w zajęciach plastycznych, - analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania, - wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.), - wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań), - aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne,

	<p>dekoracje okolicznościowe) i regionu,</p> <ul style="list-style-type: none">- zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),- przygotowuje się systematycznie do zajęć,- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
--	---